

Požáry v domácnostech

Tentokrát na téma – lepší když vás budí hlásič než aby vás budil hasič...

Požární hlásiče

Vznik požárů vyloučit nelze, ale pokud včas zjistíme vznik požáru, můžeme značně omezit jeho případný rozsah a následky jeho uhašením v počátečním stádiu, příp. zajistit evakuaci osob, zvířat a majetku z požárem ohroženého objektu. Nezbytným předpokladem však je včasné zjištění vznikajícího požáru.

Na možné nebezpečí nás mohou včas upozornit autonomní hlásiče kouře (požární hlásiče), které si snadno nainstalujeme ve svých domovech. Jedná se o jednoduché zařízení, které obsahuje v jednom krytu všechny komponenty potřebné pro spolehlivou detekci kouře a vydání silného akustického poplachového signálu. Ačkoliv jejich užívání není v českých domácnostech na rozdíl od zemí západní Evropy ještě příliš rozšířeno, jde o finančně dostupná zařízení (cena v řádech stovek korun) s jednoduchou instalací (např. pomocí vrtů). Čidla obyvatele akustickým signálem včas upozorní na přítomnost kouře a umožní nám tak nebezpečí zlikvidovat již v zárodku či alespoň ohrožený prostor včas opustit. Nejtragičtější požáry jsou totiž ty mezi druhou a pátou hodinou ranní, kdy většinou všichni spí a probudí se až v momentě, kdy už je na reakci pozdě.

Málokdo si také uvědomuje, že většina obětí požárů neuhoří, ale zemře kvůli nadýchání se toxických zplodin hoření vznikajících při požáru. Zejména v noci tak na nás číhá nebezpečí, protože kouře je rychlejší a tišší než oheň a již dvě nebo tři nadechnutí bývají smrtelná. Navíc zplodiny hoření obsažené v kouři prohlubují spánek a tak se mnoho lidí udusí již ve spánku. Zachránit nás může jen včasné varování.

Autonomní hlásiče kouře se umísťují doprostřed stropu, minimálně však ve vzdálenosti 60 cm od stěny, ve výšce maximálně 6 metrů od podlahy. Hlásiče není vhodné umísťovat v blízkosti ventilátorů, svítidel nebo jiných zdrojů tepla, ani ve vrcholech půdních prostorů střech tvaru a v prostorách prašných či velmi vlhkých (koupelny). Optimální je, pokud máme hlásič v každé místnosti, minimálně bychom ho však měli mít v centrální části bytu (v místnosti kde spíme) a na každém podlaží domu, a pak také samozřejmě tam, kde lze předpokládat možnost vzniku požáru (např. dílna, garáž). Při instalaci se vždy řídíme návody výrobců těchto zařízení.

Baterie v hlásiči vydrží zhruba 1 rok. Cena těchto hlásičů se pohybuje v částce několika set Kč. Záleží na výrobcu a druhu hlásiče. Je to určitě výhodná investice pokud uvážíme, kolik životů a materiálních hodnot lze uchránit včasným zjištěním požáru.

Jednotlivé hlásiče si můžeme nechat propojit tak, že v případě výstražné reakce jednoho hlásiče jsou aktivovány i ostatní. Tento systém je vhodný např. pro rodinné domy, kdy hlásič, reagující na kouř z případného požáru v garáži nebo dílně, spustí hlásič v ložnici, kde vzbudí spícího uživatele domu a upozorní jej na vzniklé nebezpečí.

Aby se informace o poplachu dostala okamžitě i k majiteli bytu, používají se komunikátory, využívající buď pevné telefonní linky nebo sítě mobilních operátorů. Je-li k dispozici pevná linka, lze využít automatické telefonní volače. Tyto přístroje mohou stát samostatně nebo být i součástí zabezpečovací ústředny. Jsou připojeny k telefonní zásuvce a k telefonu. V případě

poplachu si automaticky uvolní telefonní linku a začnou vytáčet uživatelem nastavená telefonní čísla (na pevnou linku, mobil nebo pager).

Existuje několik typů požárních hlásičů – ionizační, optické nebo tepelné. Nejpoužívanější hlásiče jsou ionizační, které velice rychle a spolehlivě detekují zvýšený výskyt kouře v místnosti. Zvukovým signálem pak zalarmují obyvatele.

Pro ty, kteří ve svých domácnostech využívají plyn (k topení či vaření), je užitečný detektor úniků hořlavých plynů. Ten zvukovým signálem upozorní na zvýšenou koncentraci prakticky všech typů hořlavých plynů (zemní plyn, svítiplyn, propan, butan, acetylén, vodík, ...). Detektor nemontujte v blízkosti překážek bránících přirozené cirkulaci vzduchu, v místech s nedostatkem kyslíku a v místech, kde by činnost detektoru mohla být přímo ovlivňována různými výpary (např. bezprostředně nad sporákem v kuchyni). Funkčnost detektoru může nepříznivě ovlivnit také výrazné proudění vzduchu v jeho okolí (ventilátor, digestoř).

Při zjištění úniku plynu musíte zabránit jeho vznícení v prostoru. Nedotýkejte se proto elektrických vypínačů, důkladně větrejte, zamezte dalšímu úniku plynu, případně volejte hasiče či plynárnu.

Pamatujte, že investovat do zajištění svého života se vždy vyplatí a škody způsobené případným požárem vždy mnohonásobně překračují náklady vynaložené např. na pořízení protipožárního čidla či hasicího přístroje.

Zdroj: por. PhDr. Petr Kopáček, tiskový mluvčí MV-GŘ HZS ČR